

Bruk av teknologi for å styrke veiledningsprosessen i lærerutdanningens praksis

En utprøving av MOSO (Mentoring and observation software) -
i tre nordiske lærerutdanninger

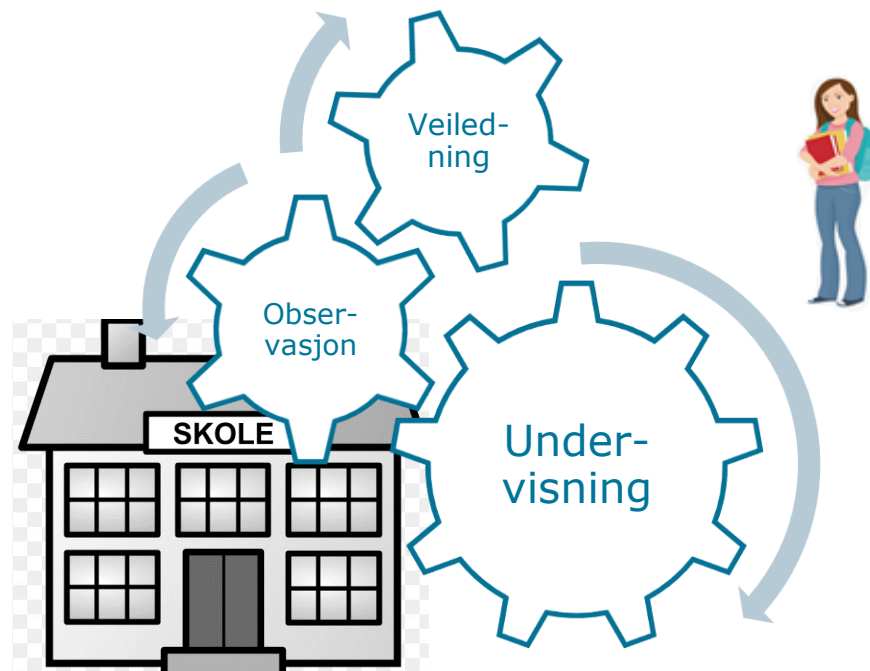
Cato R P Bjørndal ILP HSL-FAK UiT

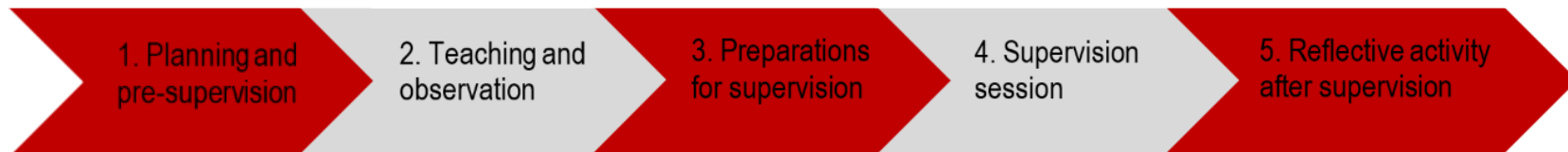
Bruk av digital teknologi for å heve kvaliteten i veiledningsprosessen

1. Sentrale utfordringer for kvalitet i praksisveiledningsprosessen i GLU – internasjonal forskning.
2. Kan teknologi bidra til bedre kvalitet i praksisveiledningsprosessen?
3. Utprøving av programvaren MOSO. Lovende erfaringer fra tre nordiske lærerutdanninger.

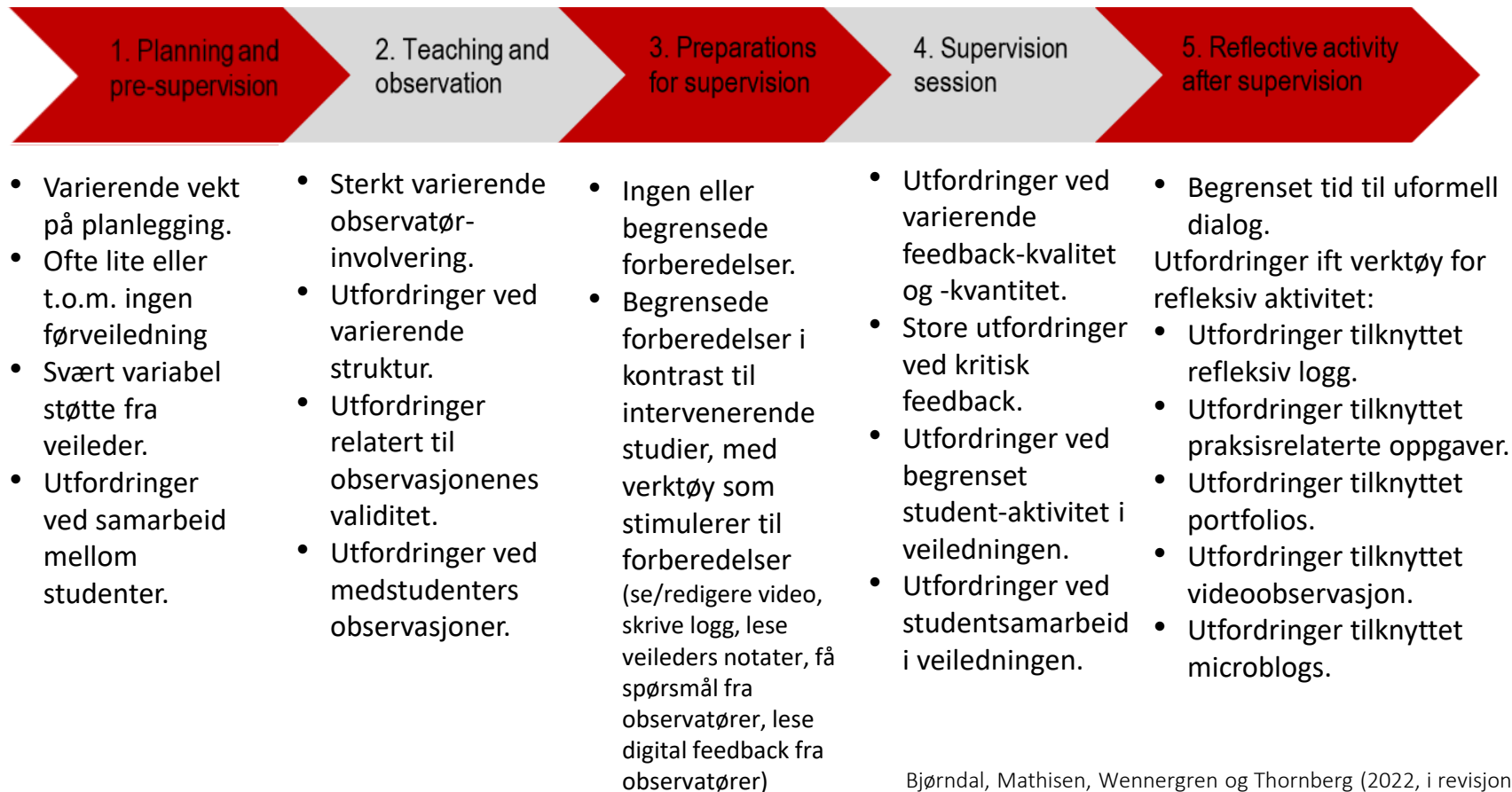
Utfordringer i samspillet mellom læringsaktiviteter i praksis

Internasjonal forskning: Svært varierende kvalitet i praksisveiledningsprosessen

Sentrale utfordringer:

Kan digital teknologi bidra til bedre kvalitet?

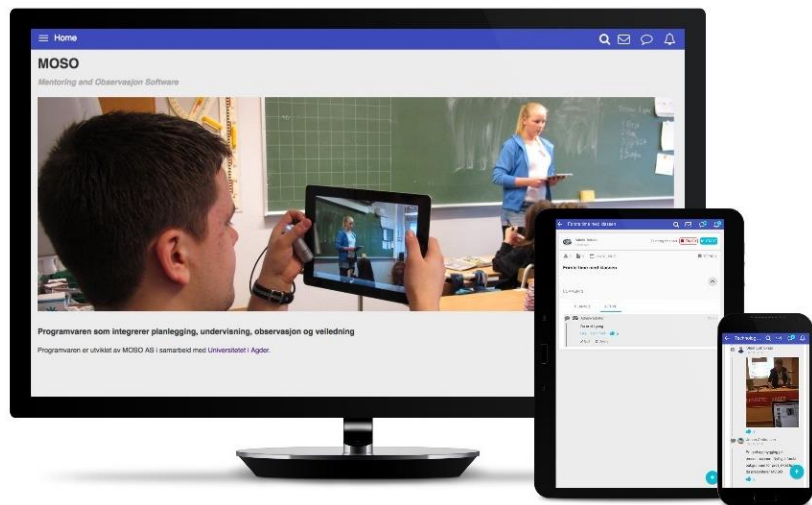
Mange verktøy og tilnærminger, eksempelvis

- Videoobservasjon, video-editing, video-noticing
- Refleksiv digital loggskrivning
- Mikroblogging
- Digital portfolioutvikling
- Ulike programvarer

Bruk av mange programvarer eller én programvare?

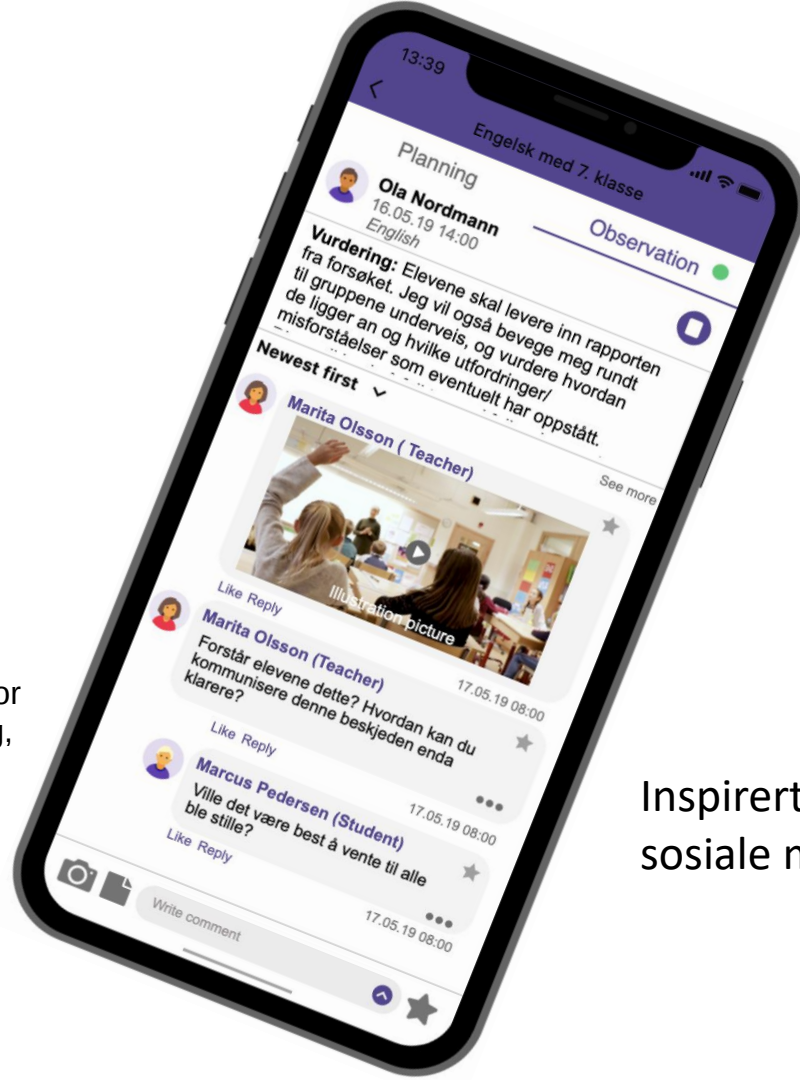
Tilbakemelding fra studenter og veiledere fra en utprøving av nettbrett i LU: Ønske om én programvare, skreddersydd til praksisveiledning, med alle funksjoner integrert.

(Mathisen og Bjørndal, 2016)

MOSO er et digitalt verktøy (cross-plattform) designet for praksisveiledningsprosessen: planlegging, undervisning, observasjon og veiledning etc.

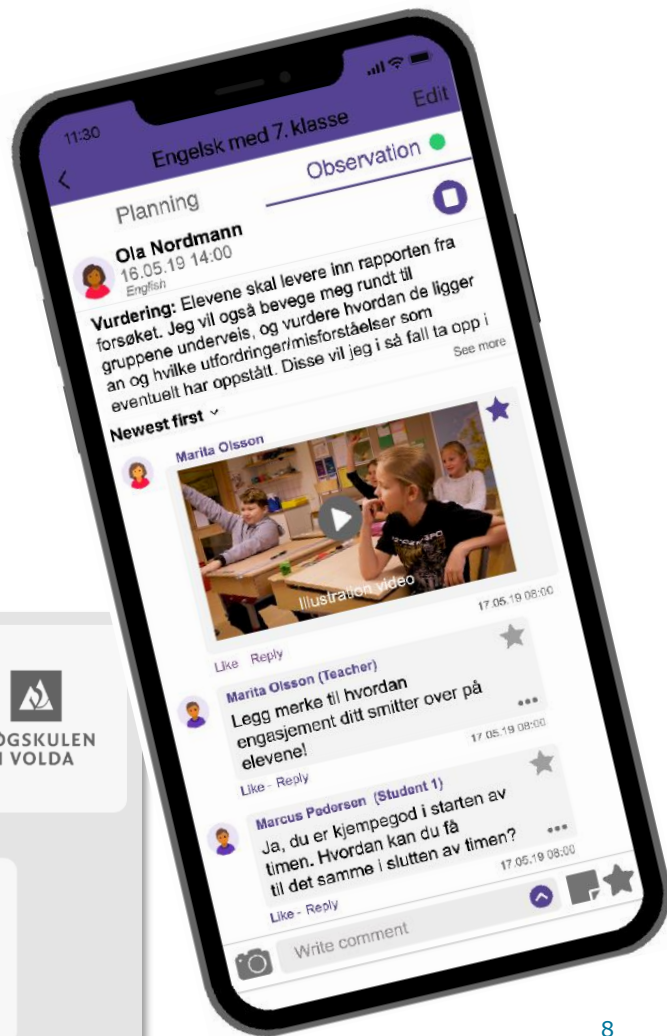
Opprinnelig utviklet ved UiA

Inspirert av sosiale medier

Kontinuerlig utvikling av programvaren gjennom flere år, basert på feedback fra brukere ved læresteder (p.d. 13 nordiske)

Stadig nye versjoner, flere funksjoner

UNIVERSITY OF AGDER

OSLOMET

Video 1: «Dette er MOSO»:

https://video.uia.no/media/t/0_fad6exxs

Utprøving av MOSO – påvirkning på veilednings-prosessens kvalitet

Forskningsprosjekt ved tre nordiske lærerutdanninger, 36 praksisveiledningsgrupper

2017-2018

Petter Mathisen
UiA

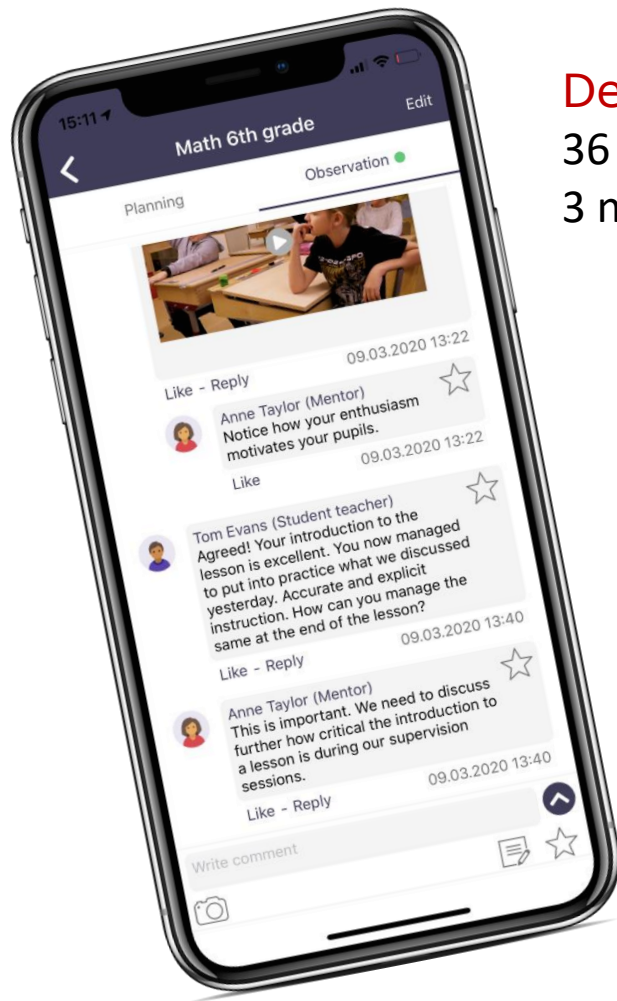
Cato Bjørndal
UiT

Ann-Kristin Wennergren
HiH

Fredrik Thornberg
HiH

Deltakere utprøving:

36 veiledningsgrupper (56 veiledere, 112 studenter), ved 3 nordiske grunnskolelærerutdanninger.

Metode:

- Anonym spørreundersøkelse, veiledere (84 % svarprosent) og studenter (88 % svarprosent).
- 8 fokusgrupper med veiledere (35) og studenter (45).
- Tematisk analyse av kvalitative data (survey og fokus gr.)

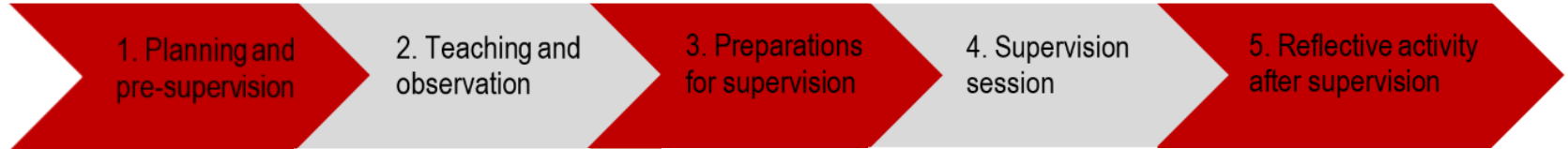
Hovedfunn:

- A. Gruppene bruker programvaren på dels ulike måter igjennom veiledningsprosessen.
- B. Kvaliteten i veiledningsprosessen som helhet styrkes.
- C. Hovedutfordringer for bruk/utvikling av bruk.

SUPERVISION PROCESS	A. COMMON USE AND VARIETIES OF USE DURING THE SUPERVISION PROCESS	B. PERCEIVED INFLUENCE ON QUALITY OF THE SUPERVISION PROCESS	C. PERCEIVED CHALLENGES DURING THE SUPERVISION PROCESS
1. Preparation for teaching	Agreed time for sharing and feedback. Student teachers usually share plans. Mentor reviews plans/gives text feedback. Most student teachers view plan/feedback. Digital feedback sometimes followed up face to face. Usually several revisions of plans.	More pre-observation supervision. More and better feedback. Better pre-observation dialogue. Better lesson planning. Student teachers more comfortable with teaching.	More feedback from peers. Richer feedback. Clear agreement on feedback. Technical problems/improvements.
2. Teaching and observation of teaching	Mostly use of text, often pictures and some videos. Open or refined focus. Distributing, or not distributing, observation tasks in group. Interactive observations.	Student teachers more active and co-operative observers. Better observations. More attention to observation competence. Better teaching.	Managing refined observation focus and distribution of observation tasks. Prioritising observation or students. More/better use of video. Getting used to technology. Technical problems/improvements.
3. Preparation for supervision session	Mentor and most student teachers view the feed. Mentor and especially student teacher make more thorough preparation. Peer dialogue sometimes involved.	Better preparation (especially student teacher): - Student teacher curious about the feed(back) - Better recollection of teaching situation - More and deeper individual (and sometimes peer) reflection - Prioritising themes before supervision	Time for preparation.
4. Supervision session	Talking through entire thread or choice of priority themes (most common). (A few groups made less such direct use.)	Student teachers more comfortable participating. Easier to recollect teaching situations and understand feedback. More active student teachers during dialogue. Deeper reflection. Better structure.	Extensive feed(back). Too restricted by the feed.
5. Post-supervision work	Mostly limited use. When used: before planning new lessons, in later supervision sessions, evaluating own progress, writing campus papers, final evaluation of student teachers.	For student teachers, active use leads to more reflection, especially on their own progress.	(Few statements)
6. Supervision process as a whole		Better supervision process. Easier with everything in one place. Easier to remember and understand situations, feedback and progress. More attentive mentors. More active and collaborative student teachers. More and better feedback. More and deeper reflection, dialogue and learning.	Clarifying expectations of software use. Handling discomfort with use of technology. Technical problems/improvements.

Empowering the supervision process: Exploring the use of a software designed to empower the supervision process in teaching placements. Bjørndal, C., Mathisen, P, Wennergren & A., Thornberg, T., (in progress).

B. Styrking av kvaliteten i praksisveiledningsprosessen

Planlegging og førveiledning

- **Mer og bedre veiledning/feedback**
- Bedre dialog før undervisning.
- Bedre undervisningsplanlegging
- Studenter mer komfortable med å undervise.

Student: Det er såpass lav terskel, at hvis jeg hadde noe jeg lurte på, så hvis jeg måtte sende en mail for å få svar på det, så tror jeg gjerne at jeg ikke hadde orket det. Men det er så enkelt å bare skrive det inn i MOSO.

Student: Jeg merker det at jeg legger mye mer i selve planleggingen. ...fra forrige praksis så kunne du bare gi planleggingen på en post-it lapp rett før timen...

Undervisning og observasjon

- **Studenter mer aktive og samarbeidende observatører**
- Bedre observasjoner
- Mer oppmerksomhet mot observasjonskompetanse
- Bedre undervisning

Student: Det har knyttet oss mer sammen at vi har hatt oppdrag for hverandre, at vi jobber sammen som en gruppe om å observere .. Det har vært en veldig stor forskjell fra tidligere, ...

Veileder: Der opplever jeg en kjempeendring, fordi du må være så fokusert, både studenter og veileder, og så blir det jo modellert kommentarer, fra enten veileder eller andre medstudenter, som gjør at man også blir bedre å observere.

Forberedelse til veiledning

- Bedre forberedelser (spesielt student)
- Studenten nysgjerrig på feed(back)
- Letter å huske undervisningssituasjonen
- Mer og dypere individuell refleksjon (og noen ganger med medstudenter)
- Prioritering av temaer som oppleves viktig å snakke om i veiledning.

Veileder: Før veiledningen ser jeg gjennom de andre studentenes kommentarer og på den måten kan jeg hjelpe til med å bringe deres observasjoner og tanker inn i veiledningssamtalen.

Student: Man husket nesten ikke den ene timen fra den andre, det hjelper MOSO med. Det var lettere ... vi brukte 10 minutter i forkant å bare kikke igjennom (feeden) og da kom alt tilbake.

Veiledningssamtale

- Studenter opplever det mer komfortabelt å delta.
- Mer aktiv studentdeltakelse i dialog.
- Lettere å huske undervisningssituasjoner og forstå feedback.
- Dypere refleksjon
- Bedre struktur.

Veileder: Jeg synes det er med på å skape mer flyt i veiledningen. ...
Opplever at det er veldig mye mer studentene som prater, det er mer dialog enn en monolog ... kanskje fordi de er bedre forberedt

Student: Det har gjort etterveiledning mye enklere ved at "småkommentarer" allerede er lest og man trenger ikke å bruke tid på det. Vi har kunnet konsentrert oss om større ting og gått dypere inn i ulike tema.

Refleksiv aktivitet etter veiledning

- For studenter som brukte det aktivt:
Mer refleksjon, spesielt ift. egen
progresjon.

Student: Når vi diskuterer, så har vi hele arkivet av timer på innerlomma.

Student: Jeg skrev en oppgave ... - i stedet for å bla igjennom den praksispermen min, tusen ark som man har fra de to første årene, så logget jeg meg inn på MOSO og fant det med en gang. Da har jeg kommentarer i tillegg. Jeg husker veiledningssituasjonen bare ved å åpne opp det dokumentet.

C. PERCEIVED CHALLENGES DURING THE SUPERVISION PROCESS
More feedback from peers. Richer feedback. Clear agreement on feedback. Technical problems/improvements.
Managing refined observation focus and distribution of observation tasks. Prioritising observation or students. More/better use of video. Getting used to technology. Technical problems/improvements. Time for preparation.
Extensive feed(back). Too restricted by the feed.
(Few statements)
Clarifying expectations of software use. Handling discomfort with use of technology. Technical problems/improvements.

Utfordring, observasjon:

- Avgrense relevant observasjonsfokus og fordele observasjonsoppgaver i gruppe.

Utfordringer, veiledningssamtalen:

- For mye feed(-back)
- Feeden kan bli for dominerende

Utfordringer, forberedelse til veiledning:

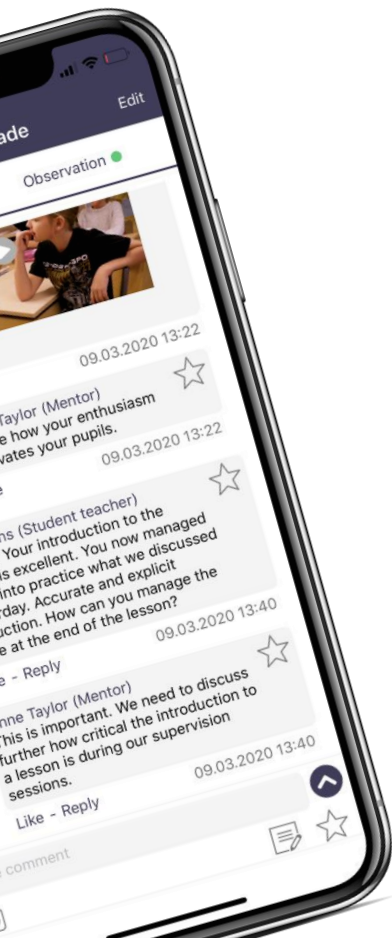
- Mer tid til refleksjon og uformelle samtaler ut fra feeden

Veileder: Det ble veldig mye kommentarer på alt man gjør. Kanskje noen av studentene utnyttet dette litt mye .

Student: Kronologien (i feeden) kan bli litt for dominerande (i veiledningssamtalen).

Empowering the supervision process: Exploring the use of a software designed to empower the supervision process in teaching placements. Bjørndal, C., Mathisen, P, Wennergren & A., Thornberg, T., (in progress).

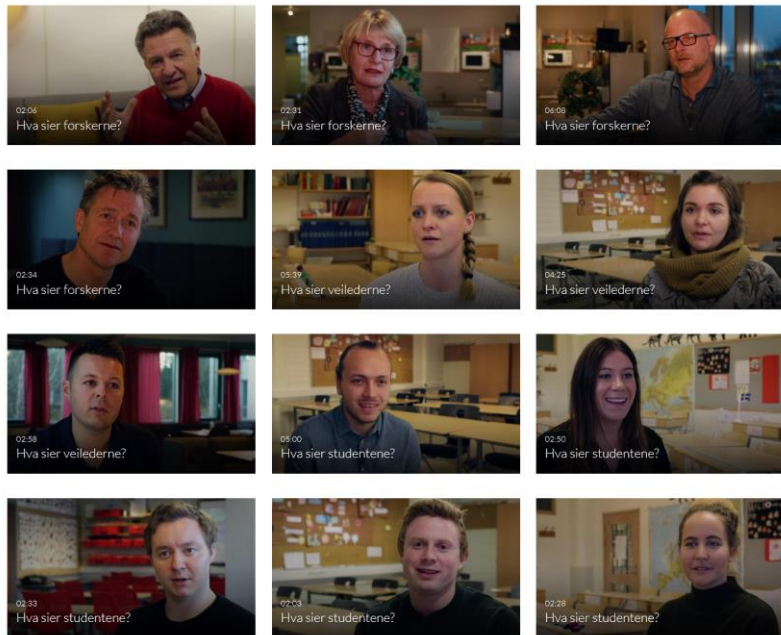
Forutsetninger ved utprøvingen som kan ha understøttet positive funn:

- Veiledernes deltakelse var frivillig.
- De fleste veilederne hadde flere års erfaring som veiledere, og hadde gjennomført/gjennomførte p.d. veilederutdanning.
- God praktisk/teknisk støtte og oppmerksomhet til veilederen i prosjektperioden.

Video 2: «Hva sier studentene»:

https://video.uia.no/media/t/0_xvnz5q1x

Erfaringer med utprøvingen - videointervjuer

Hva sier studentene,
praksislærerne og forskerne?

praksisveiledning.no

<http://praksisveiledning.no/prosjekter/moso-i-laererutdanningen/pedagogisk-bruk>

Potensial for utvidet
praksislæring i praksis og
på campus – et spørsmål
om kreativitet

Referanser

Bjørndal, C., Mathisen, P., Wennergren, A. & Thornberg, T. Challenges of the supervision process in teacher education practicum – a qualitative research review. (I revisjon, Journal of Teaching and teacher education).

Bjørndal, C., Mathisen, P., Wennergren, A. & Thornberg, T. (...). Empowering the supervision process: Exploring the use of a software designed to meet teacher education practicum challenges (In progress)

Bjørndal, C. (2016). Konstruktive hjelpesamtaler. Mestringsfremmende perspektiver og redskaper I veiledning, rådgivning og coaching. Gyldendal Akademisk Forlag.

Mathisen, P & Bjørndal, C. R. P. (2016). Tablet as a digital tool in supervision of student teachers' practical training. Nordic Journal of Digital Literacy, Vol. 11, 4-2016 p. 227-247.

Wennergren, A., Thornberg, T., Bjørndal, C. & Mathisen, P. (2018). Lärarstudenters deltagande i interaktiv observation och handledning. Högre utbildning, vol. 8, 2-2018, p. 72-86.

<https://doi.org/10.23865/hu.v8.1078>

Wennergren, A-C. & Nehez, J. (2020). Drivkraft för kollegialt lärande. Observationer med MOSO och kritiska vänner. Fem undersökningar om att göra skillnad för elever. Enable education. <https://enableeducation.se/wp-content/uploads/2020/04/Drivkraft-f%C3%B6r-kollegialt-l%C3%A4rande.pdf>